

VRIENDENKRING SEKEM

Nieuwsbrief 46/47, voorjaar 2020

Beste vrienden van SEKEM,

In deze moeilijke tijd van afzondering hebben ook wij moeten besluiten onze jaarlijkse SEKEM-dag en jaarvergadering, die wij eigenlijk in mei hadden willen houden, uit te stellen. Omdat nog niemand weet hoe lang deze situatie zal gaan duren, plannen wij nog geen nieuwe datum. De kans is groot dat dit pas na de zomervakantie zal zijn. Wij sturen u bericht zodra wij een datum kunnen plannen. Intussen vergadert het bestuur digitaal en werken wij aan de voorbereiding en aan het jaarverslag. Wees voorzichtig en blijf gezond!

SEKEM farm gesloten

Op 16 maart maakte SEKEM in verband met de verspreiding van het coronavirus de volgende maatregelen bekend.

Vanaf de oprichting meer dan veertig jaar geleden heeft SEKEM haar deuren altijd open staan voor mensen uit de hele wereld. Het uitwisselen van kennis en ervaringen is noodzakelijk om bij te kunnen dragen aan de wereldwijde beweging voor duurzame ontwikkeling.

In het licht van de extreme situatie die de wereld op dit moment in haar greep houdt, zien wij het als onze verantwoordelijkheid om de verspreiding van deze nieuwe pandemie te reduceren en te vertragen. Op basis van de richtlijnen van de Wereld Gezondheidsorganisatie en lokale autoriteiten heeft SEKEM besloten alle evenementen, bijeenkomsten en bezoeken aan de farm en het guesthouse te cancelen. Dat betreft het jaarlijkse voorjaarsfeest, het SEKEM Sophia symposium en alle uitstaande reserveringen.

Wij willen benadrukken dat het bevorderen van ieders ontwikkeling en welzijn ons belangrijkste doel is en dat het logisch is om bij onszelf te beginnen. Op de farm in Belbeis en in het hoofdkantoor in Cairo hebben we verschillende preventieve maatregelen genomen en hebben we informatiebijeenkomsten voor onze medewerkers belegd. Wij zullen ons beleid voortdurend aan de actuele

situatie aanpassen, zodat het welzijn van onze mensen optimaal gewaarborgd blijft.

Nu de wereld onze boodschap het hardste nodig heeft, zullen wij op alle mogelijke manieren over onze holistische waarden en doelstellingen blijven communiceren.

Ondanks alles blijven wij vertrouwen hebben en wensen wij u allen veiligheid en gezondheid toe.

Reis naar SEKEM

Van vrijdag 6 tot en met vrijdag 13 november kunt u weer mee met een groepsreis naar SEKEM, waarbij u uitgebreid kennis kunt maken met alle aspecten van de farm en de scholen, het werk met de kinderen met een beperking, de bedrijven en de Heliopolis Universiteit voor Duurzame Ontwikkeling in Cairo. Daarnaast maken we uitstapjes naar de piramiden, het Egyptisch museum en de Madrassa van Sultan Hassan in Cairo. We verblijven in het prachtige gastenverblijf op de farm. De reis wordt begeleid door Hendrik Jan Bakker, bestuurslid van de Vriendenkring SEKEM. De kosten bedragen € 600 exclusief vlucht en visum. Ruim voor vertrek zal een kennismakingsbijeenkomst plaats vinden. Een inschrijfformulier is bijgevoegd.

Nashwa Ahmed

Sinds september 2018 volgt Nashwa Ahmed, een van de twee euritmisten die de euritmie-opleiding in SEKEM met succes afsloten, de masteropleiding euritmie aan Emerson College in het Verenigd Koninkrijk. De

Vriendenkring SEKEM draagt bij in de kosten van haar opleiding. Hieronder volgen enkele indrukken van Nashwa.

Naast de uitbreiding van mijn vaardigheden en het kennis maken met nieuwe kunstzinnige en didactische technieken, heeft deze kans mij veel over mijzelf en mijn omgeving geleerd.

In het begin maakte ik mij zorgen omdat ik het gevoel had dat mijn leerproces te langzaam ging en het mij veel moeite kostte om alle nieuwe indrukken te verwerken. Maar na twee modules begon ik er achter te komen dat het belangrijker is de processen te ondergaan en op je in te laten werken om zodoende begrip te krijgen voor de achtergronden, waardoor ik het proces leer analyseren en overzicht krijg.

Daarnaast helpt het verblijf in het Verenigd Koninkrijk mij enorm met het verbeteren van mijn uitdrukkingsvaardigheid in het Engels en door het reizen leer ik praktisch organiseren en met problemen omgaan zonder gestrest te raken.

Ik heb veel bijzondere mensen leren kennen en wij helpen elkaar in onze ontwikkeling. Door onze aanwezigheid hier leert Europa dat er in Egypte iets gaande is en krijgen wij veel steun bij de verdere ontwikkeling van euritmie in Egypte.

In memoriam Christoph Graf (1946-2019)

Op 30 november 2019 passeerde Christoph Graf de drempel van de spirituele wereld. Bij het afscheid nemen waren zijn ontspannen en haast serene uitdrukking, zoals altijd, veelzeggend en terughoudend, en zijn handen toonden nog steeds de ijzeren kracht van zijn euritmie.

Christoph Graf werd in het Zwitserse Winterthur geboren, studeerde muziek (fluit) en ontdekte al jong de euritmie. Van 1968 tot 2002 had hij de leiding over de euritmie-opleiding aan het Goetheanum.

Christoph had een bijzondere band met Ibrahim Abouleish, de grondlegger van SEKEM. Zijn vader zat in de katoenhandel en het gezin woonde toen Christoph heel jong was enkele jaren in Alexandrië. Mona Abouleish herinnerde zich dat zij hem ontmoette toen zij euritmie begon te studeren. Ibrahim vond dat toen niet zo'n goed

plan. Ze zei tegen Christoph: "Jij als man bent degene die mijn vader kan vertellen over de betekenis en waarde van euritmie." Dat is gebeurd en Ibrahim nodigde Christoph uit naar SEKEM te komen waar hij euritmie introduceerde en een euritmie-opleiding opzette, waardoor de euritmie uitgroeide tot een belangrijke factor van de Sekemcultuur.

Veel artistieke producties in de Arabische taal waren het resultaat, zoals Mozarts Zauberflöte, delen uit Goethes Faust, Goethes Sprookje van de groene slang en de schone lelie, Rudolf Steiners Sprookje van het wonder van de bron, Arabische volksverhalen en gedichten van Galil Gibran, Mevlana Rumi en andere bekende Arabische dichters. Daarmee gaf hij de euritmie een stevige basis in het Arabische cultuurgebied.

Martina Dinkel, die vanaf 1992 in SEKEM met hem samenwerkte en de euritmie-opleiding voortzet, noemde hem 'een vader van de euritmie, een lichtdrager, een echte Christophorus'.

Hendrik Jan Bakker, met dank aan Ingrid Everwijn en Corien Hoek

SEKEM kruidenthee nu in Nederland

Sinds de herfst van vorig jaar importeert NatuurPlan in Holten diverse kruidentheeën uit SEKEM. De theeën zijn verkrijgbaar in alle Odin/Estafettewinkels en in een groeiend aantal andere natuurvoedingswinkels.

Het assortiment omvat de enkelvoudige theeën kamille, pepermunt, anijs, kaneel, kaneel met gember, hibiscus en moringa. Daarnaast zijn er after dinner, verkoudheids- en hoestthee. Alle ingrediënten zijn vervaardigd zonder kunstmatige kleur- en smaakstoffen of conserveringsmiddelen en zijn biodynamische gecertificeerd.

De kruiden worden verbouwd op door SEKEM ontgonnen Egyptische woestijngrond nabij Belbeis, in Wahat el Bahariya en in Minya en door kleine zelfstandige boeren die langdurig met SEKEM samenwerken.

Lotus

De kruiden worden met de hand gezaaid en geoogst en zongedroogd aangeleverd bij het SEKEM-bedrijf Lotus bij Belbeis, waar ze verder worden verwerkt en verpakt. Lotus is een gidsbedrijf in het Midden-Oosten voor de verwerking van biodynamische kruiden, specerijen, granen en gedroogde groenten en fruit. Een efficiënte

omgang met grondstoffen, met name water, en een gezonde en veilige werkomgeving hebben hoge prioriteit. Alle restafval wordt gecomposteerd. Teelt en verwerking staan onder toezicht van de Egyptian Bio-Dynamic Association.

Levenskracht van de zon

SEKEM, een duurzaam ontwikkelingsinitiatief dat al meer dan veertig jaar lang de gemeenschap dient, werd in 1977 opgericht door dr. Ibrahim Abouleish. Met behulp van de biodynamische landbouwmethode heeft SEKEM al 2.500 ha woestijngrond vruchtbaar kunnen maken. SEKEM wordt gedreven door een duurzame ontwikkelingsvisie voor een toekomst waarin iedereen haar of zijn bijzondere kwaliteiten kan ontwikkelen en inzetten in samenlevingsvormen die ieders menselijke waardigheid waarborgen en waarin al het economisch handelen wordt uitgevoerd in overeenstemming met ecologische en ethische principes. Daarom verzorgt SEKEM ook kinderopvang, basis- en middelbaar onderwijs, beroeps- en universitair onderwijs en diverse vormen van kunst en cultuur. Hierdoor geeft SEKEM twintigduizend mensen werk en uitzicht op een beter leven.

Een uitgebreider artikel uit Odin Magazine is bijgevoegd.

Fondsenwerving SEKEM en Heliopolis University

Vorig voorjaar heeft de Vriendenkring SEKEM op initiatief van Hans Schut een fundraisingproject voor de SEKEM Development Foundation en de Heliopolis Universiteit opgezet. Een samenwerking met SEKEM, Heliopolis Universiteit en vriendenkringen in andere Europese landen. Oogmerk is om (veel) meer schenkgeld aan te trekken om de grote ambities van SEKEM mee te realiseren. De visie voor 2057 en de doelen voor 2027 vergen veel geld.

Het fundraisingproject richt zich op 3 pijlers: (i) crowdfunding via internet, (ii) meerjarige partnerships met vermogende personen, bedrijven en stichtingen en (iii) nalatenschappen.

Crowdfunding

Op het crowdfundingplatform Give the Change van Triodos Foundation is als proef een actie* gestart om een bijdrage te leveren aan de bouw van drie roterende irrigatiesystemen nabij de oase Wahat el Bahariya, waarmee 63 ha woestijngrond vruchtbaar kon worden

gemaakt. En met succes: in nog geen vier maanden tijd werd ruim 20.000 euro gedoneerd. Namens SEKEM heel veel dank aan de vele vrienden die hieraan hebben bijgedragen. De benodigde 400.000 is vooral ook bereikt door SEKEMs eigen campagne.

Het is geweldig om te zien hoe veel mensen samen de groei van het project in Bahariya mogelijk maken. Met dank aan Triodos Foundation nodigt Give the Change u nog steeds uit om te doneren. Dit resultaat stimuleert SEKEM namelijk om nog eens 63 ha te gaan ontwikkelen en het inspireert ons om verder te werken aan meer crowdfundingcampagnes.

* <https://givethechange.nl/pages/greening-the-desert>

Partnerships

Met een externe expert is er veel tijd gestoken in een professionele aanpak voor het benaderen van potentiële grote donoren. Hiervoor hebben alle vriendenkringen en SEKEM een startkapitaal beschikbaar gesteld. Een strategie is ontwikkeld en een paar honderd potentiële partijen zijn geïdentificeerd. Daaruit is een eerste selectie van mogelijk kansrijke partijen gemaakt, die nu in een pilot benaderd worden. Om de slagingskans te vergroten, is met de bekende documentairemaker John D. Liu een korte video gemaakt. Daarnaast zijn aansprekende projecten van SEKEM, de SEKEM Development Foundation en de Heliopolis Universiteit geselecteerd die zich lenen voor opschaling en die direct bijdragen aan de doelen voor 2027 en de ambities voor 2057. Dat alles is ook vastgelegd in een brochure waarmee SEKEM en de direct betrokken vrienden de markt op zullen gaan zodra de corona crisis voorbij is... Benaderen van grote donoren vergt geduld en vasthoudendheid en succes kan even op zich laten wachten.

Nalatenschappen

Tot slot willen we de Europese vrienden en relaties van SEKEM aanmoedigen om bij hun 'laatste donatie' ook aan SEKEM te denken. Nalatenschappen dragen bij aan de toekomst van volgende generaties. De Europese vriendenkringen geven gerichte informatie over hoe je dat vooraf kunt regelen. Een persoonlijk gesprek over de mogelijkheden en bestemmingen zijn altijd mogelijk.

SEKEM en Commonland

Het fundraising project heeft ook geleid tot een intentieovereenkomst tussen SEKEM en Stichting Commonland

in Amsterdam. Mogelijkheden tot samenwerking op diverse terreinen en ook ondersteuning bij de fundraising worden verkend. Commonland richt zich op het realiseren van herstel van gedegradeerde landschappen over de hele wereld. Commonlands '4 Returns' aanpak sluit sterk aan op SEKEMs visie 'Economy of Love'.

Hans Schut

Nu starten met vergroenen

Zoals eerder bericht is SEKEM in de oase Wahat Al Bahareyya gestart met het vergroenen van 63 ha woestijnland met behulp van financiële steun van uzelf en andere gevers en partners. Nu is er opwindend nieuws want SEKEM is een partnerschap aangegaan met het initiatief Ecosystem Restoration Camps. Dit is een Nederlandse organisatie die mensen in de wereld aanspoort om 'gewoon te beginnen' met het vergroenen van de aarde, door het heft en de daadwerkelijke schop zelf in handen te nemen. Het eerste kamp ontstond enkele jaren geleden vrij spontaan in Zuid-Spanje: een internationale groep geïnspireerde jongeren is een gedegradeerd stuk landbouwgrond met allerlei ingrepen uit de zogenaamde permacultuur gaan vergroenen. Er was in het begin weinig geld en materiaal, maar gaandeweg hebben ze zich goed georganiseerd, zijn de resultaten na enkele jaren goed zichtbaar en is het kamp een doorslaand succes! Mensen van over de hele wereld willen daar bijdragen aan het initiatief: door op het land te werken, noodzakelijke infrastructuur aan te leggen, de website te verbeteren, lessen in 'landbouwvergroening' te organiseren en dergelijke.

Ecosystem Restoration Camps is het geesteskind van John D. Liu, die in 2012 furore maakte met één van de best bekeken VPRO Tegenlicht documentaires ooit: 'Groen Goud', die gaat over dit vergroenen van de aarde. Hij was in december vorig jaar op bezoek bij SEKEM om een korte film te maken voor SEKEMs fondsenwerving. Hij is meteen in gesprek gegaan met SEKEM om het idee van zo'n kamp te koppelen aan de reeds gestarte vergroening van de oase Wahat el Bahariya. Nu kunnen mensen uit de hele wereld naar Wahat komen om daar samen met de Egyptische gemeenschap te werken, te leren, ideeën uit te werken, elkaars cultuur te leren kennen en veel meer! Helaas moesten de activiteiten voor het kamp in Wahat door de coronasituatie tijdelijk worden stilgelegd. Maar we hopen dat dit gauw verandert.

Sinds een jaar of tien willen steeds meer mensen wereldwijd – van IJsland tot Tahiti en van Patagonië tot Japan – de wereld vergroenen en de natuur herstellen. Met name in de laatste vijf jaar zijn er legio initiatieven en projecten ontstaan, cursussen gehouden, boeken geschreven en artikelen in kranten verschenen. Naast Wahat zijn er in Egypte zelfs nog meer initiatieven genomen. In de Sinai – aan de Rode Zee – is een soortgelijk kamp gestart. Via John D. Liu en via Commonland werden we verder geattendeerd op een welhaast onvoorstelbaar project: het vergroenen van de Sinaiwoestijn, te beginnen bij Lake Bardawil aan de Middellandse Zee. De (vooralsnog niet weersproken) hypothese is, dat grootschalig ecosysteemherstel van de Sinaiwoestijn op lange termijn een bijzondere invloed op de weersystemen zou kunnen hebben en zou kunnen bijdragen aan een gematigder klimaat in de regio. Over deze droom wordt door initiatiefnemers met de Egyptische overheid en met steeds meer partijen gesproken. Met al haar Greening the Desert ervaring en in het licht van de ambities voor 2057 hopen we dat SEKEM en de Heliopolis Universiteit hier ook een rol in kunnen spelen. Deze ideeën geven inspiratie en hoop in tijden van grote klimaatzorgen.

Al met al inspirerende en hoopgevende initiatieven. Bent u enthousiast geraakt en wilt u op een of andere manier helpen? Deze initiatieven hebben uiteraard materiële steun nodig, alsook vrijwilligers. Stuur deze informatie daarom graag door naar mensen in uw netwerk die interesse zouden hebben. Voor praktische informatie voor de kampen in Wahat en de Sinai kunt u contact opnemen met Stichting Ecosystem Restoration Foundation, Wechelerweg 37, 7431 PD Diepenveen (info@ecosystemrestorationcamps.org)

Wilt u onze projecten financieel ondersteunen en/of kent u mensen bij wie het mogelijk zou zijn fondsen te werven, dan gaan wij graag met u in gesprek. Bel daarvoor met Hendrik Jan Bakker (06 4492 0544) of mail naar info@sekemvrienden.nl.

Hugo Stekelenburg

Beurzen voor studenten, genezen van kanker

De Heliopolis Universiteit voor Duurzame Ontwikkeling (HU) in Cairo werkt samen met het Children's Cancer Hospital Egypt 57357, een bijzonder ziekenhuis dat zich richt op genezing van kinderen met kanker. Voor jongeren die genezen zijn, bemiddelt het ziekenhuis bij

het vinden van een studieplek aan een Egyptische universiteit. Zij selecteren studenten die in aanmerking komen voor een beurs. De ouders van de geselecteerden kunnen de studiekosten niet opbrengen, naast alle kosten voor het ziekenhuis. Velen zijn ook slecht verzekerd. De medische staf van SEKEM begeleidt de studenten waar nodig met check ups en andere zorg.

De Duitse, Oostenrijkse en Nederlandse vriendenkringen brengen geld bijeen om beurzen te financieren. Een farmaciestudent die een beurs kreeg dankzij de Nederlandse bijdrage, is in oktober 2019 afgestudeerd. Een bijzonder moment: genezen van zijn ziekte, klaar met de studie en nu de wijde wereld in! Een impressie van de buluitreiking ziet u op de foto. De namen van de beursstudenten worden niet bekendgemaakt omdat dit hen in een speciale positie zou brengen, wat niet wenselijk is.

Nederlandse vrienden brengen jaarlijks 5000 euro bijeen voor deze jongeren, dankzij enkele royale schenkingen van donateurs die specifiek dit doel ondersteunen. Aanvankelijk konden daarvan twee beurzen worden gefinancierd, maar door de devaluatie van de Egyptische pond kunnen nu vier studenten van een beurs worden voorzien dankzij de Nederlandse bijdrage. Zij studeren Physical Therapy, Engineering en Business Economics. Prachtig dat ze op deze manier aan hun toekomst kunnen bouwen.

Ellen Winkel

Masterclass islam

Op 5 oktober gaven Corien Hoek en Hendrik Jan Bakker een masterclass islam aan een vijftiental vrijeschoolleerkrachten. Met deze masterclass geven wij in Nederland invulling aan de wens van Ibrahim Abouleish om de ontmoeting tussen oost en west, noord en zuid te bevorderen. Ook sluit het aan bij de islamseminars die Ibrahim een aantal maal voor vrijeschoolleerkrachten hield.

We maakten kennis met de biografie van de profeet Mohammed, de vijf zuilen van de islam, feesten en stromingen. We bespraken en beluisterden enkele korte soera's uit de Koran en oefenden het reciteren van de

openingssoera. We leerden kijken naar islamitische kunst en bespraken de plaats van de islam in de mensheidsontwikkeling, ook vanuit een antroposofisch perspectief.

Ten slotte gingen we in gesprek over de vraag hoe de islam een plek in het leerplan van de vrijeschool kan krijgen. Dat blijkt nog niet zo makkelijk. In theorie gaat dat nog wel, maar wat kun je praktisch doen? Dat moet nog helemaal ontwikkeld worden, het liefst vanuit de praktijk.

Dat bracht mij op het idee om praktijkvoorbeelden te gaan verzamelen en die in de vorm van een digitale nieuwsbrief te verspreiden. Wellicht leidt dit in de toekomst zelfs tot een handboek. In ieder geval zijn wij van plan volgend schooljaar een vervolg te organiseren, waarin we willen werken aan concrete lesinhoud.

Hendrik Jan Bakker

Soera 41:30-38

Er bestaat een soera waarin gezegd wordt: “Het goede is niet zoals het slechte; weer het slechte met het goede af en je zult zien dat je vijand je vriend zal worden.” (Soera 41:30-38).

Dat komt overeen met de uitspraak van Jezus dat je degene die je slaat ook je andere wang moet toekeren. Er staan echter ook ander verzen in de Koran, die er – in de toenmalige context – op neerkomen dat je onrecht op basis van een gerechtelijke uitspraak mag vergelden (*qisas*) of dat je bloedgeld mag eisen als een familielid van je gedood is.

Vanwaar deze verschillen? Ik denk dat dit met de verschillen in menselijke ontwikkeling samenhangt. Niet iedereen is in staat te vergeven. Velen willen vergelding. Anderen zijn met een materiële vergoeding tevreden. Enkeligen bezitten morele vrijheid en kunnen vergeven. Maar de Koran zegt: “Vergeven is beter.”

Abdullah Takim in: Gott gehört der Osten und der Westen (Takim & Heisterkamp, Info3 Verlag, 2019)

Economy of love: SEKEM

“We kiezen voor een economy of love, een economie die dienstbaar is aan de ontwikkeling van mensen”, zegt Helmy Abouleish, CEO van SEKEM in Egypte. Sinds september verkoopt Odin twaalf soorten kruidenthee van dit bijzondere initiatief, waar productie en verwerking van biodynamische voeding zijn verweven met onderwijs, medische zorg en het tot ontwikkeling brengen van de hele regio. Hoe is het gelukt om dit project op te bouwen en ervoor te zorgen dat zoveel mensen - medewerkers, scholieren, omwonenden, Europeanen, etc - zich ermee verbonden voelen? Helmy Abouleish geeft antwoord via de telefoon, al valt de lijn af en toe weg.

door:
Ellen Winkel

Wat is het geheim van SEKEM?

“Alles wat we doen is verbonden met de visie die mijn vader, Ibrahim Abouleish, 42 jaar geleden in Egypte wilde verwezenlijken. Het was zijn ambitie om in de woestijn een gemeenschap op te bouwen waar mensen samen werken en leven en hun individuele capaciteiten kunnen ontwikkelen. Een plek waar mensen samen voeding produceren op een manier die sociaal en ecologisch verantwoord is. We hebben nu scholen met 860 leerlingen en een universiteit met ruim 2.300 studenten. Onze 2.000 werknemers doen allemaal mee aan een programma met culturele activiteiten, denk aan schilderen, muziek en euritmie. Hier besteden ze 10 procent van hun werktijd aan. Ook voor de 30.000 tot 40.000 mensen in de dorpen in de omgeving bieden we culturele activiteiten aan, gericht op persoonlijke ontwikkeling.”

“Al onze activiteiten zijn erop gericht mensen in staat te stellen zich te ontwikkelen. We kiezen voor een ‘economy of love’, een economie die dienstbaar is aan de ontwikkeling van mensen op de lange termijn. Onze focus ligt dus niet bij het realiseren van een zo hoog mogelijke winst voor de aandeelhouders. We geloven dat er meer is in het leven dan werken alleen, we willen ook samen plezier hebben en het leven vieren. We vieren samen feesten en starten de dag met elkaar in een cirkel.”

“Als je naar het geheim van SEKEM vraagt,

dan is dat ook, naast onze focus op de ontwikkeling van mensen, dat we door onze manier van werken hebben geleerd erop te vertrouwen dat niets onmogelijk is, als je je samen met passie inzet. We bouwen voort op de visie van mijn vader, die in 2017 is overleden, en hebben met elkaar doelen gesteld voor de komende 40 jaar. In 2057 streven we onder meer naar duurzame landbouw, een circulaire economie en een holistische onderwijsvisie in heel Egypte. There is no mission impossible!”

Dat is een inspirerende manier van werken.

“Ja, heel inspirerend en het geeft veel plezier om hieraan bij te dragen. Het is een voortdurende reis, het houdt nooit op. We lopen allemaal op een ontwikkelingsweg. Het maakt niet uit hoe ver we zijn op dit pad, als je maar stappen vooruit zet en in beweging blijft. SEKEM zet zich ervoor in dat iedereen zijn individuele potentieel kan ontplooiën. Voor ons is het ook inspirerend om samen te werken met partners zoals Odin, die er ook op gericht zijn een economy of love te realiseren.”

Als iemand een kop SEKEM-thee drinkt, wat wil je hem of haar dan graag vertellen over de producent van de kruiden?

“De kruiden voor deze thee worden op een biodynamische manier geteeld door boeren in de woestijn die al vele jaren verbonden zijn met de SEKEM-community. Ze zijn zich ►

Over Helmy Abouleish

Helmy Abouleish werd in 1961 in Oostenrijk geboren en was 16 toen zijn vader, Ibrahim Abouleish, naar zijn vaderland Egypte terugkeerde om in de woestijn een gemeenschap op te bouwen rond biodynamische landbouwproductie. Helmy heeft vanaf het begin enthousiast meegeholpen met de opbouw en is nu CEO van SEKEM.

Sterke reputatie met thee

“SEKEM is een heel mooi project en heeft een sterke reputatie opgebouwd met haar theeën”, vertelt Sierd Hettema, category manager bij Odin.

“Daarom zijn we in de zomer van 2018 gesprekken gestart om deze biodynamische theeën te introduceren, als enige in Nederland. Eerst hebben we de verschillende soorten geproefd om te bepalen welke smaken wij interessant en onderscheidend vonden. We hebben 12 soorten uitgekozen. Ik heb erop aangedrongen om ook een assortiment-box te ontwikkelen met de verschillende smaken, zodat je de thee makkelijk kan uitproberen. Mijn persoonlijke favoriet? De hibiscus-thee. Heerlijk!”

Sierd Hettema

Dromen laten uitkomen

“Voor het ontwerp van de verpakking hebben we bewust voor een klassieke uitstraling met Arabische letters gekozen, verwijzend naar de herkomst. Er staat ook een foto op van Ibrahim Abouleish, de oprichter van SEKEM. In het begin verklaarde iedereen hem voor gek, maar hij heeft het voor elkaar gekregen om de woestijn vruchtbaar te maken. Moet je kijken wat er nu allemaal is gerealiseerd, na 42 jaar! SEKEM is met zoveel passie opgebouwd, daar gaat veel inspiratie van uit. Je moet blijven dromen en je dromen werkelijkheid laten worden. Alles is mogelijk.”

Kwalitatief mooi product

“SEKEM past goed bij Odin. Ook wij bouwen aan een community en proberen samen iets neer te zetten voor de toekomst, met aandacht voor de natuur en de sociale kant. Ook wij geven de voorkeur aan biodynamische producten. Maar het verhaal achter het product kan nog zo mooi zijn, uiteindelijk staat of valt het bij een goede smaak. Deze theeën zijn echt een smaakbom, zoveel geur en aroma! Kwalitatief is het een heel mooi product. De reacties die we van winkels en klanten hebben gekregen waren heel enthousiast. Genoeg reden om te onderzoeken of we nog meer SEKEM-producten kunnen introduceren, dus houd ons SEKEM-assortiment in de gaten!”

Via Sekemvrienden.nl vind je meer informatie, bijvoorbeeld over de projecten van SEKEM die je kunt ondersteunen, het boek dat Ibrahim Abouleish schreef (SEKEM, Sociaal ondernemen brengt de woestijn tot bloei).

bewust dat hun product naar klanten gaat zowel in Europa als in Egypte en zetten zich volop in voor goede kwaliteit. Zij produceren ongeveer driekwart van de kruiden, een kwart produceren we zelf. Waar we echt naar streven is om boeren uit afgelegen dorpen, van het noorden tot het zuiden in Egypte, te verbinden met de SEKEM-gemeenschap en ook met onze afnemers en partners in Europa.”

“De prijs die de boeren voor de kruiden ontvangen stelt hen in staat om in hun levensonderhoud te voorzien en om hun kinderen naar school te laten gaan. Sommigen gaan naar de SEKEM-scholen of de SEKEM- Universiteit. Misschien gaan ze zelfs een keer naar Nederland voor een stage of een uitwisselingsprogramma, zodat ze meer kunnen leren over de culturen van oost en west.”

Inschrijfformulier reis naar SEKEM 6 tot en met 13 november 2020

Dit formulier invullen en e-mailen naar info@sekemvrienden.nl of per post sturen naar Vriendenkring SEKEM, Drebbelstraat 195, 2522 DA Den Haag.

Reiziger 1

Voornamen (zoals in uw paspoort vermeld) :	
Roepnaam :	
Achternaam :	
Geboortedatum :	
Nationaliteit :	
Paspoortnummer :	
Geldig tot* :	
Afgegeven te :	
Adres :	
Postcode :	
Woonplaats :	
Telefoonnummer :	
E-mailadres :	

* Het paspoort moet tenminste 6 maanden geldig zijn **na vertrek uit Egypte**.

Reiziger 2

Voornamen (zoals in uw paspoort vermeld) :	
Roepnaam :	
Achternaam :	
Geboortedatum :	
Nationaliteit :	
Paspoortnummer :	
Geldig tot* :	
Afgegeven te :	
Adres :	
Postcode :	
Woonplaats :	
Telefoonnummer :	
E-mailadres :	

Contactpersoon in Nederland in geval van nood

Voornaam :	
Achternaam :	
Telefoonnummer vast :	
Telefoonnummer mobiel :	
E-mailadres :	

- Ik wil een éénpersoonskamer (toeslag €87,50)
- Ik deel een tweepersoonskamer met reiziger 2
- Ik reis alleen, maar wil een tweepersoonskamer delen
- Ik gebruik medicijnen**
- Ik heb dieetwensen**

** U kunt dit bij de kennismaking toelichten.

Vergeet niet zelf een reis- en annuleringsverzekering af te sluiten.

Verzekeringsmaatschappij :	
Telefoonnummer alarmcentrale :	

Uw inschrijving is pas definitief als wij de gehele reissom hebben ontvangen op de rekening van de Vriendenkring SEKEM te Den Haag: NL76 TRIO 0212 4884 22 (BIC-code: TRIONL2U) o.v.v. 'Reis 2020'.

Rekeningnummer waarop de reissom in geval van niet doorgaan kan worden teruggestort

IBAN :	
Ten name van :	
Te :	

Door u in te schrijven verklaart u voldoende gezond en fysiek fit te zijn om zonder hulp van anderen aan de reis deel te nemen.

Reisdocument voor Nederlanders

Nederlanders die naar Egypte reizen moeten in het bezit zijn van een paspoort dat na vertrek uit Egypte nog tenminste 6 maanden geldig is.

Reisdocumenten voor Belgen

Een elektronische identiteitskaart met chip of een paspoort dat na vertrek uit Egypte nog tenminste 6 maanden geldig is.

Visum

Een visum koopt u zelf voor \$25 (ca. €22) vóóordat u door de douane gaat. Bij gebruik van de Belgische identiteitskaart met chip is een pasfoto nodig voor het verkrijgen van een visum. De reisleader kan u assisteren bij de aanschaf van het visum.

Reissom

De kosten voor de reis bedragen ca. € 650 exclusief de vlucht en het visum. Voor een éénpersoonskamer betaalt u een toeslag van toeslag € 87,50.

Annuleren

U kunt tot 4 weken voor vertrek kosteloos annuleren. Bij annuleren tot 2 weken voor vertrek bent u 50% van de reissom verschuldigd. Daarna bent u de gehele reissom verschuldigd.

Aansprakelijkheid

De Vriendenkring SEKEM is niet aansprakelijk voor schade ten gevolge van het niet goed uitvoeren van de reisovereenkomst, indien en voor zover de tekortkoming in de uitvoering toe te schrijven is aan de deelnemer. Indien de Vriendenkring SEKEM jegens de reiziger aansprakelijk is voor derving van reisgenot, bedraagt de vergoeding ten hoogste eenmaal de reissom. De aansprakelijkheid van de Vriendenkring SEKEM voor schade die de reiziger in de uitoefening van zijn beroep of bedrijf lijdt, bedraagt ten hoogste eenmaal de reissom.